

OBSAH

ÚVODNÍ POZNÁMKA.....	5
SOCIOLOGIE ZEMĚDĚLSTVÍ	
1. ÚVOD DO SOCIOLOGIE ZEMĚDĚLSTVÍ	6
1.1 VENKOV A ZEMĚDĚLSTVÍ — KRÁTKÉ OPAKOVÁNÍ.....	6
1.2 POZICE VENKOVA A ZEMĚDĚLSTVÍ V SOUDOBÉ SPOLEČNOSTI A SOCIOLOGII ...	7
2. ZÁKLADNÍ POJMY A VYJASNĚNÍ VZTAHŮ K JINÝM OBORŮM SOCIÁLNÍCH VĚD	9
2.1 ZEMĚDĚLSTVÍ JAKO SOCIÁLNÍ AKTIVITA.....	9
2.1.1 Krátký přehled různých vymezení kategorie „sociální aktivita“ v dějinách sociologie.....	10
2.1.2 Vymezení pojmu sociální aktivita.....	11
2.2 ZÁKLADNÍ VZTAHY V ZEMĚDĚLSTVÍ JAKO SOCIÁLNÍ ČINNOSTI A FORMY JEJICH ORGANIZACE.....	14
2.2.1 Instituce a organizace.....	14
2.2.2 Instituce vlastnictví a vlastnická práva jako vztahy formované ekonomickými aktivitami.....	15
2.2.3 Ideální typy vlastnictví a způsoby jejich organizace v zemědělství.....	16
2.3 SOCIÁLNÍ VĚDY A ROZDÍL MEZI ZEMĚDĚLSTVÍM A ZEMĚDĚLSKÝM HOSPODAŘENÍM.....	17
2.3.1 Pojem „sociální vědy“.....	18
2.3.2 Vztah sociologie, antropologie a ekonomie.....	18
2.3.3 Sociální, kulturní, ekonomická antropologie a sociologie ve vztahu k zemědělství a zemědělskému hospodaření (objekt sociologie zemědělství).....	19
2.3.4 Sociologie a ekonomie ve vztahu k zemědělskému hospodaření (předmět sociologie zemědělství).....	20
3. VZTAH SOCIOLOGIE VENKOVA A SOCIOLOGIE ZEMĚDĚLSTVÍ	24
3.1 ZEMĚDĚLSTVÍ STUDOVANÉ V RÁMCI SOCIOLOGIE VENKOVA.....	24
3.2 ZEMĚDĚLSTVÍ STUDOVANÉ V RÁMCI SOCIOLOGIE ZEMĚDĚLSTVÍ — DISCIPLÍNY ODLIŠNÉ OD SOCIOLOGIE VENKOVA.....	25
3.2.1 Vyčleňování zemědělství ze sociologie venkova.....	26
3.2.2 Sociologie zemědělství a jiné sociologické disciplíny.....	27
4. NĚKTERÉ PRAMENY SOCIOLOGIE ZEMĚDĚLSTVÍ	28
4.1 ORIENTACE NA ZEMĚDĚLSTVÍ Z POHLEDU SOCIÁLNÍCH VĚD V „PŘED-SOCIOLOGICKÉM“ OBDOBÍ.....	28
4.1.1 Rurální romantismus a antiurbanismus.....	28
4.1.2 Malthusiánství.....	29
4.1.3 Fyziokraté.....	29
4.1.4 Americká „farmářská demokracie“.....	30
4.2 ORIENTACE NA ZEMĚDĚLSTVÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO POHLEDU V OBDOBÍ VZNIKU A PRVNÍCH DESETILETÍ SOCIOLOGIE.....	30
4.2.1 Rozvoj zemědělských věd.....	30
4.2.2 Zájem o zemědělství v díle Maxe Webera.....	31
4.2.3 Zájem o zemědělství v dílech marxistů.....	32
4.3 ORIENTACE NA ZEMĚDĚLSTVÍ V SOCIOLOGII VENKOVA.....	33
5. SOCIOLOGIE ZEMĚDĚLSTVÍ A OBLASTI JEJÍHO ZÁJMU	33

5.1 ZMĚNY V ZEMĚDĚLSTVÍ A VZNIK NOVÉ DISCIPLÍNY — SOCIOLOGIE	
ZEMĚDĚLSTVÍ.....	34
5.1.1 Změny ve struktuře zemědělství.....	35
5.1.2 Zaměření na změny v zemědělské práci.....	38
5.1.3 Zaměření na státní zemědělskou politiku.....	40
5.1.4 Zaměření na problematiku ekologie.....	41
5.1.5 Zaměření na problémy globalizace zemědělství a potravinářství.....	43
6. GLOBALIZACE, SOUČASNÁ SPOLEČNOST A ZEMĚDĚLSTVÍ.....	44
6.1 NĚKTERÉ DEFINICE GLOBALIZACE.....	44
6.2 FAKTORY UMOŽŇUJÍCÍ ROZMACH GLOBALIZACE.....	45
6.3 GLOBALIZACE, ZEMĚDĚLSTVÍ A POTRAVINÁŘSTVÍ — TEORETICKÝ RÁMEC A PROJEVY.....	47
6.3.1 Globální agrobyznys.....	47
6.3.2 Globální integrační procesy.....	48
6.3.3 Problematika integračních procesů a nadnárodní společnosti.....	49
6.3.4 Podoba globálního ekonomického systému.....	50
6.4 VZTAHY MEZI ZEMĚDĚLCI A ZPRACOVATELI — PROBLEMATIKA ZÁVISLOSTI.....	50
6.4.1 Smluvní farmářství (tzv. zpětná integrace).....	51
6.4.2 Fúze podniků.....	52
6.5 GLOBALIZACE A NĚKTERÉ DOPADY DO SOCIÁLNÍ SFÉRY.....	53
6.5.1 Globalizace a trh práce.....	53
6.5.2 Globalizace a sociální stát.....	54
6.6 GLOBALIZACE A POLITIKA.....	55
6.7 PROTIKLADNOST PŮSOBNÍ GLOBALIZACE.....	56
Literatura.....	59

ZÁKLADY OBECNÉ SOCIOLOGIE

ÚVOD.....	62
I. KAPITOLA — O SOCIOLOGII.....	64
I.1. Jak si můžeme názorněji přiblížit předmět sociologie?.....	64
I.2. Jaký je charakter sociologie?.....	65
I.3. Jak si můžeme stručně přiblížit vývoj sociologie?.....	66
I.4. Sociologická dilemata.....	86
II. KAPITOLA — O SPOLEČNOSTI.....	93
II.1. Co znamená pro sociologa společnost?.....	93
II.2. Vyvívá se společnost?.....	94
II.3. Jak se mění pojetí společnosti v sociologii?.....	97
II.4. O formách lidského sdružování: Pospolitost — společnost — organizace.....	99
II.5. O PRINCIPU LIDSKÉHO SESKUPOVÁNÍ: „MY“, „ONI“, „CIZINCI“.....	105
III. KAPITOLA — O SOCIÁLNÍM JEDNÁNÍ.....	110
III.1. Sociální interakce: Rodový sociální jev a rámec pro sociální jednání.....	110
III.2. Člověk a společnost: Kdo je pán a kdo rab?.....	114
IV. KAPITOLA — O SOCIÁLNÍ STRUKTUŘE A SOCIÁLNÍ STRATIFIKACI.....	125
IV.1. Základní pojmy a přístupy ke studiu.....	125
IV.2. Soudobé přístupy a teorie sociální struktury a sociální stratifikace.....	129
IV.3. Příklad teoretického a empirického studia sociální struktury a sociální stratifikace.....	133
Výběr literatury.....	137